

Kulturdepartementet

Film – ett nytt officiellt statistikområde

Sammanfattning

Denna promemoria har utarbetats inom Regeringskansliet (Kulturdepartementet). I promemorian lämnas förslag om att införa ”Film” som en ny kategori i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Det föreslås vidare att Myndigheten för kulturanalys ska bli statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken för området film.

Syftet är att förstärka statistiken inom kulturområdet generellt och filmområdet specifikt. Statistiken behövs för att möjliggöra tillgången till statistik för uppföljning av den statliga filmpolitiken.

Ändringen i förordningen om den officiella statistiken föreslås träda i kraft den 1 februari 2021.

1. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken

Härigenom föreskrivs att bilagan till förordningen (2001:100) om den officiella statistiken ska ha följande lydelse.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2021.

Nuvarande lydelse

Den officiella statistiken

Officiell statistik

Ansvarig myndighet

KULTUR OCH FRITID

Bibliotek

Kungl. biblioteket

Kulturmiljövård

Myndigheten för kulturanalys

Museer

Myndigheten för kulturanalys

Studieförbund

SCB

Samhällets kulturutgifter

Myndigheten för kulturanalys

¹ Senaste lydelse SFS 2020:736.

Föreslagen lydelse

Den officiella statistiken

Officiell statistik	Ansvarig myndighet
---------------------	--------------------

KULTUR OCH FRITID

Bibliotek	Kungl. biblioteket
Kulturmiljövård	Myndigheten för kulturanalys
Museer	Myndigheten för kulturanalys
Studieförbund	SCB
Samhällets kulturutgifter	Myndigheten för kulturanalys
<i>Film</i>	<i>Myndigheten för kulturanalys</i>

2. Ärendet

I en skrivelse till Kulturdepartementet den 13 oktober 2017 (Ku2017/02125) har Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet) påtalat problematiken med att stiftelsen sedan december 2017 inte längre får del av biografstatistik från Sveriges biografägare. Som en följd av detta begärde Kulturdepartementet in ytterligare underlag från Filminstitutet (Ku2018/00251). Filminstitutet föreslog i ett gemensamt svar med Myndigheten för kulturanalys att film införs som ett nytt officiellt statistikområde och att ansvaret för insamling av den officiella statistiken på området film ska ligga hos Myndigheten för kulturanalys.

3. Ändring i förordningen om den officiella statistiken

Förslag: Film ska bli ett nytt officiellt statistikområde. Myndigheten för kulturanalys ska utses till statistikansvarig myndighet för det nya området.

Författningsändringen ska träda i kraft den 1 februari 2021.

Skälen för förslaget

Film föreslås bli ett nytt officiellt statistikområde

Den 1 januari 2017 upphörde den avtalsmodell mellan staten och delar av filmbranschen som legat till grund för finansieringen av svensk film sedan 1963 (det s.k. filmavtalet). Staten tar sedan dess ett helhetsansvar för finansieringen och styrningen av den nationella filmpolitiken. I och med denna förändring upphörde även den överenskommelse om överföring av biografstatistik som funnits mellan Filmägarnas kontrollbyrå och Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet).

I regeringens proposition Mer film till fler – en sammanhållen filmpolitik (prop. 2015/16:132) gjorde regeringen bedömningen att det även efter att filmavtalet har upphört krävs ett gott samarbete mellan Filminstitutet och branschens aktörer kring statistikinsamling. Filminstitutet bör i detta arbete även samverka med relevanta offentliga aktörer, bl.a. Myndigheten för kulturanalys. I propositionen anges också att Filminstitutet ska fortsätta utveckla insamling och analys av statistik för att få en heltäckande bild av läget för svensk film.

Den snabba utvecklingen på filmområdet, t.ex. när det gäller digitala visningsformer för film och förändrade konsumtionsmönster av rörlig bild,

har medfört behov av en bredare och mer heltäckande statistik. Den sammanhållna nationella filmpolitiken kräver vidare en regelbunden uppföljning på samma sätt som andra statligt finansierade kulturområden. En bred och oberoende statistik är därför nödvändig för att regeringen och Filminstitutet ska kunna analysera, följa upp måluppfyllelse och utveckla hela filmpolitiken. Avsaknaden av reglering kring insamling av statistik på filmområdet har försvårat detta arbete.

Filminstitutet och Myndigheten för kulturanalys inkom i april 2018 till Kulturdepartementet med ett gemensamt underlag (Ku2018/00251) där de föreslog att film skulle införas som en ny kategori i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 17) gjorde regeringen bedömningen att statistiken inom kulturområdet är eftersatt. För att kunna följa utvecklingen av filmpolitiken konstaterades att film bör bli ett officiellt statistikområde.

Införandet av film som ett nytt statistikområde innebär att statistiska undersökningar kan genomföras som är till gagn för den fortsatta utvecklingen av området film men också för att följa upp och bedöma resultatet av de statsbidrag som lämnas till film. Det ger vidare möjligheter att följa och analysera andra visningsfönster för film än biografier, något som länge efterfrågats och som ligger i linje med hur publikutvecklingen på filmområdet ser ut.

En ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken bör därför genomföras som innebär att film blir ett officiellt statistikområde.

Myndigheten för kulturanalys föreslås bli statistikansvarig myndighet

Endast myndigheter kan ansvara för insamling av officiell statistik. Filminstitutet och Myndigheten för kulturanalys har därför föreslagit att ansvaret för insamling av den officiella statistiken på området film ska ligga hos Myndigheten för kulturanalys. Myndigheten har redan i dag ett brett ansvar för officiell statistik på kulturområdet. Införandet av ett nytt statistikområde för film innebär att myndigheten får möjlighet att omfatta en bredare del av kulturområdet i sina analyser.

Regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 17) sin avsikt att ge Myndigheten för kulturanalys i uppdrag att utveckla filmstatistiken. I regleringsbrevet för budgetåret 2020 fick myndigheten i uppdrag att inleda ett arbete med att utveckla filmstatistiken inför att film blir ett officiellt statistikområde. Myndigheten ska samverka med berörda institutioner och aktörer. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen för 2020.

Myndigheten för kulturanalys föreslås därför bli ansvarig myndighet för det nya statistikområdet.

Ikraftträdande

Det är angeläget att insamling och framställning av statistik som rör film kan påbörjas så snart som möjligt. Författningsändringen bör därför träda i kraft den 1 februari 2021.

Hos Myndigheten för kulturanalys och Filminstitutets statistikenhets skyddas uppgifterna av statistiksekretess

Av 24 kap. 8 § första stycket offentlighet- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, framgår att sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Med särskild verksamhet avses verksamhet som är skild från annan verksamhet hos myndigheten. Utmärkande är att verksamheten är organiserad som en egen enhet eller liknande (prop. 1979/80:2 del A s. 263). Bestämmelsen är tillämplig i den särskilda verksamhet som avser framställning av statistik som Myndigheten för kulturanalys bedriver.

Sekretessen är som huvudregel absolut. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål får dock lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Uppgift som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförlig till den enskilde (dvs. har avidentifierats) får lämnas ut även för andra ändamål om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men (24 kap. 8 § tredje stycket). Undantaget som möjliggör utlämnande för statistikändamål ska tillämpas mycket restriktivt och kan i realiteten endast komma i fråga för mottagare som själv tillämpar statistiksekretess. Då blir skyddet för de uppgifter som

lämnas ut lika gott som hos den utlämnande myndigheten (se prop. 1994/95:200 s. 38).

Rätten att ta del av allmänna handlingar gäller i Filminstitutets verksamhet, med undantag för den del som avser de stöd som fördelades enligt filmavtalet. Filminstitutet jämföras vid tillämpning av OSL med myndighet (se 2 kap. 4 § OSL och dess bilaga). Hos Filminstitutet finns en särskild verksamhet, i form av en egen enhet, som har till huvudsakligt syfte att framställa statistik. Uppgifter i den verksamheten skyddas av den sekretess som föreskrivs i 24 kap. 8 § första stycket OSL. Det bör därför vara möjligt för Myndigheten för kulturanalys att med stöd av 24 kap. 8 § tredje stycket OSL lämna ut uppgifter som behövs för statistikändamål till Filminstitutet. Uttrycket statistikändamål bör rimligen tolkas så att det endast omfattar användning av uppgifterna för framställning av statistik utan anknytning till något särskilt ärende (se prop. 2013/14:162 s. 11).

4. Konsekvenser

Konsekvenser för Myndigheten för kulturanalys

Regeringen gjorde i budgetpropositionen för 2020 bedömningen att medel för att utveckla statistiken på filmområdet skulle tillföras Myndigheten för kulturanalys. Medel har tillförts anslag 1:7 från anslag 10:1 för att förbereda uppdraget under 2020.

Konsekvenser för Stiftelsen Svenska Filminstitutet

Förslaget i denna promemoria bedöms förbättra möjligheterna för Filminstitutet att fullgöra uppdraget från regeringen enligt riktlinjerna för statens bidrag (Ku2019/02020 (delvis)). Filminstitutet ska enligt dessa aktivt verka för att den svenska filmpolitiken genomförs och utveckla verksamheten för att kunna möta nya utmaningar på filmområdet. Tillgången till offentlig statistik bedöms bidra till en mer komplett och mer kontinuerlig överblick av filmområdet. Kostnaderna för att köpa in viss sorts statistik kan minskas.

Konsekvenser för övriga aktörer

Förslaget i denna promemoria bedöms bidra positivt till en förbättrad kunskap om filmområdet i Sverige, och därmed ge underlag för att utveckla svensk filmpolitik, till exempel angående behov av förändrade stödåtgärder.

För mindre aktörer, t.ex. biografer med begränsad verksamhet och ideellt arbetande personal, är det möjligt att redovisning av uppgifter till den myndighet som ansvarar för den officiella statistiken innebär en ökad arbetsinsats. Samtidigt motsvarar redovisningsunderlaget sannolikt i stora delar de uppgifter som dessa aktörer redan skickar in som underlag för ansökningar om stöd till Filminstitutet.

Konsekvenser i övrigt

Förslaget i denna promemoria bedöms inte ha någon påverkan på miljön, på den kommunala självstyrelsen, det brottsförebyggande arbetet, på jämställdheten eller för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet.